

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUBSTVA ZA GORENJSKO

VČERAJ: PRVIC V SOLO

Foto: F. Perdan

24 PLAMENIC MIRU

Zadnji govorniki so včeraj stopili z govornice v veliki skupščinski dvorani, kjer je bilo pet dni slisati misli, ki so tako blizu svetovnemu miru. V aleji miru so voditelji izvenblokovskih držav zasadili zadnja drevesa, ki bodo ostale kot spomin na to veliko srečanje zagovornikov miru in najodločnejših nasprotnikov vojne. Nemogoče je ponoviti vse misli, ki so bile v teh dneh izrečene z govornice te velike konference voditeljev izvenblokovskih držav.

V minulih dneh so na beograjski konferenci razpravljali o različnih temah od vojne in miru, preko obnove poskusov z jedrskim orožjem, razorožitve, do kolonializma. Teško je reči, kateri govor je zapustil večji vtis. Prinašamo v kratkih izvlečkih samo nekatera značilna mesta iz govorov voditeljev izvenblokovskih držav.

nesi človeštvu novo nesrečo? Desetine milijonov žrtev fašistične norosti zahtevajo drugačno pot, da bi v prihajajoče preprečili podobne tragedije.

HAILE SELASIE - ETIOPSKI CESAR

"Vsa naša pozornost je usmerjena na Berlin, nesrečno mesto, mesto, razdeljeno na dvoje, mesto razdeljeno samo proti sebi in izolirano od nemskega naroda... Etiopija podpira koncept združene Nemčije. Etiopija podpira načelo svobodnega dohoda v Zahodni Evropi."

V zadnjih letih smo bili v Kongu priče tega, da so se Afričani bojevali proti Afričanom in niso pomislili, da bodo edino Afričani tisti, ki bodo ta boj izgubili."

Dr. KWAME NKRUMAH - PREDSEDNIK GANE

"Ponovno naglašam, da je kolonializem osnovni vzrok vojne. Neodvisnost afriških dežel je v veliki meri odvisna od popolne osvoboditve Afrike izpod kolonialnega jarma."

Ce bi bila Afrika združena, bi Francija dvakrat premislila, preden bi se lotila svojega žalostnega napada na Bizerto. Tak napad bi namreč pomenil napad na vse afriške dežele brez razlike."

DŽAVAHARLAL NEHRU - PREDSEDNIK INDIJSKE VLADE

"Zavzemam se za popolno razorožitev v svetu, ki bi bila bistveni pogoj za urejanje vseh drugih svetovnih problemov. Izvenblokovske dežele ne želijo ovirati velikih sil, da bi našle rešitve spornih vprašanj, vendar vztrajajo pri razgovorih, v katerih bi našli take rešitve. Kdor tako ne bi delal, bi prinašal nesrečo vsemu človeštvu."

Menim, da z enim gibom ne bo moč rešiti vseh svetovnih problemov, vendar se jih je treba lotiti z razgovori. Kot izhodišče za rešitev sedanje hude krize, bi bila morda lahko kontrolirana razorožitev."

Nemško vprašanje in problem Berlina sta dva izmed glavnih vzrokov za sedanjo mednarodno napetost. Ne glede na to, če nam je všeč ali ne, obstajata dve nemški državi. To je realnost in to je treba imeti vedno pred očmi."

Dr. OSVALDO DORTICOS - PREDSEDNIK KUBE

"Mimo vprašanja razorožitve sta kot pomembna problema za zagotovitev miru odločilni dve načeli, ki se ju morajo držati vse"

dežele: spoštovanje in izvajanje mirovne koeksistence med državami z različnimi družbenimi in političnimi sistemi ter načelo narodov do samoopredelitve."

(Nadaljevanje na 2. str.)

Odmev beograjske konference nevezanih držav na Gorenjskem

POVSOD VELIKO ZANIMANJE

Kranj, 5. avgusta - Povsod, kamor si te dni zašel, je bilo slisati iz radijskih ali televizijskih sprejemnikov glasove prevajalcev iz dvorane beograjske konference neblokovskih držav. Ne samo v Kranju, po vsej Gorenjski so se zbirali ob radijskih in v še večjem številu, ob televizijskih sprejemnikih poslušalci in gledalci, da bi bili kar najbolje seznanjeni s potekom konference nevezanih držav.

V Kranju so tisti, ki imajo televizijske sprejemnike, spremljali konferenco na domu. Ostali pa so pohiteli v javne lokale ali k svojim znancom. V hotelu "Evropa" se je vsak dan zbralo precejšnje število gledalcev, prav tako so se zbirali Kranjčani ob televizijskih sprejemnikih v kranjskem Klubu gospodarsvenikov in v Domu JLA. V kranjski tovarni Iskri so še posebej organizirali spremljanje konference nevezanih držav. Vsak dan so ob odmoru vključili zvočnike, da so lahko poslušali govore najvidnejših državnikov nevezanih držav. Pred nedavnim pa so preskrbeli delavcem tudi nad 100 televizijskih sprejemnikov.

Na Jesenicah te Delavske univerze organizirala celo predavanja o izvenblokovskih deželah, in sicer na Jesenicah, na Javorniku, na Plavžu in v Zirovcu. Vsakemu predavanju je sledilo še predvajanje filmov o potovanju predsednika Tita v Afriko in Indijo. Prav tako so v kranjskih kinematografih, v "Storžene" in kinu "Center" predvajali filme o državah, ki sodelujejo na konferenci v Beogradu.

Stevjni Radoveljčani so se zbirali ob televizijskem sprejemniku v hotelu "Grajski dvor". Po radijskih delovnih kolektivih, kjer imajo ozvočenje, so redno spremljali konferenco neblokovskih držav.

Izredno zanimanje je med gorenjskim prebivalstvom vzbudil v tork predsednik kongoške vlade, Cyril Adela, ki je govoril kot 26. govornik.

V prihodnjih dneh pa bodo delavske univerze skoraj po vseh krajih na Gorenjskem organizirale še številna predavanja o beograjski konferenci nevezanih držav.

M. Z.

Kolektiv Sukna iz Zapež - pokrovitelj brigade

20. Gorenjska MDB Cankarjev bataljon na avtomobilski cesti

Na soboto, 9. septembra, zjutraj odhaja na gradbišče avtomobilske ceste "Bratstva in enotnosti" 20. mladinska gorenjska delovna brigada Cankarjev bataljon. Brigado bo tvorilo 120 brigadirjev iz vse Gorenjske, predvsem bodo to člani sekretariata tovarniških komitejev LMS. Zato je ta brigada, ki ima namen vzgojiti ob delu na avtomobilski cesti številne nove mladinske kadre, še toliko pomembnejša. Pokroviteljevo nad brigado je prevzel delovni kolektiv tekstilne tovarne Sukno Zapež. Zbor brigade bo v petek ob 17. uri popolnoma pred zgradbo Okrajnega ljudskega odbora v Kranju.

Jeseniški železarji so zborovali

Predsednik Gane Nkrumah med govorom na beograjski konferenci

Tako kot po vsej Sloveniji, tako je tudi na Jesenicah veliko zanimanje za potek konference voditeljev neblokovskih držav v Beogradu. V ponedeljek, 4. sept. ob 13.30 uri, so se pred glavnim vhodom v železarno, v javni dvorani valjarnih in v predelovalnih obratih, zbrali jeseniški železarji k zborovanju. Predstavniki tovarniškega sindikata so ob tem priložnosti govorili o vlogi in pomenu nevezanih držav v boju za ohranitev miru na svetu in o pomembnosti mednarodnega sodelovanja. Brozjavko, naslovljeno na predsednika konference, ki so jo prebrali člani družbenega upravljanja v podjetju, so jeseniški železarji sprejeli z viharnimi aplavzi. Ostalim delovnim kolektivom, organizaciji Socialistične zveze, raznim družbenim in mladinskim organizacijam, ki ce na zborovanjih, predavanjih in sešanih seznanjajo s potekom beograjske konference, se je tako pridružil še 7000 jeseniških železarjev.

OBRAZI IN POJAVI

Prevzetne sanje ponižnega državljana

Ponižen del uprave podjetja bom že dobil nova, sem ga razumel. Imam višjo izobrazbo, mel. Tema dvema so sledili še mesečne prejeme po tarifnem pravilniku (ki mu bo kmalu odklienhalo) in vsak mesec nekaj honorarnih ur. Po 120 dinarjev za dva deci čevčeka na plačilni dan in nekaj žetlic Zeta. Zena ne moje nadare. Cloveč ne bi namreč trdi, da teh dobrot sicer naš predračun ne bi rpel. Za boljji opis naj navedem še to: nimam avta, nimam televizijskega sprejemnika, imam pa stara kolo in stara hišo svojih prednikov. Skratka - zares ponižen in skromen državljan sem. Zato si preprosto ne morem odpušiti, da sem predinočujim sanjal tako prevzetne sanje. Naj povem, kako je bilo: Na moja vrata je prišel čevčar. Lepo se je opravičil in pravi: Bil je in to zelo dobro,

Cprav se mi je zdelo cena popraviila sumljiva visoka. Čevčar je sam pripomnil, da bi moral imeti v tem času dopust in da zato ne bo delal za tako ceno kot takrat, kadar ni čas na dopustu, sem ves zadovoljen pripomnil: Najlejša boala, vedno bom nosil k vam popravijat čevčel. Pa sem hitro dobil odgovor: Mi je čisto vseeno, če nikoli več ne vidim vaših čevčel, imam boljega dela dovolijo.

Kakor rečeno, stanujem v stari hiši in zadnjič sva imela z ženo restanek hitnega sveta in sklenila, da bova naročila nova vrata za kuhinjo. Sel sem k najbližjemu mizarju in mi je bilo zelo nerodno, da sem ga upal prositi za nova vrata. Da nisem imel prvo, sem takoj slišal, saj je mizar odrezavo počul, da mu se na misel ne pride, da bi se ukvarjal s takimi drobnjarijami, ker ima drugega dela več kot preveč. Najhiši svet je svoj sklep umaknil, ker jaz ne upam s svojo željo v nobeno mizarško delavnico več. Torej - na kratko rečeno - strajansko nerodno mi je, kadar koli moram nekoga prositi, da mi za dobro plačilo kaj naredi. Imam vedno močnejši občutek krivde, ker ne znam vsega sam narediti. Zato mi, lepo prosim, oprostite moje prevzetne sanje.

Nič

JOSIP BROZ TITO - PREDSEDNIK FLRJ

"Sedaj je potrebno strniti vse miroljubne napore in sile na svetu, da z odločnimi dejanji prispevajo k zmagi miru. Pri svoji miroljubni politiki se predstavniki neorganiziranih dežel lahko nanašajo ne samo na svoje narode,

Foto: F. Perdan

Zborovanje jeseniških pedagoških delavcev

Preteklo soboto dopoldne je bilo na Jesenicah zborovanje prosvetnih delavcev jeseniške občine. Zborovanju, ki se ga je udeležilo blizu 200 vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev, je prisostvoval med drugimi tudi predsednik jeseniške občine, Franc Treven, ki je v uvodnem govoru poudaril pomembnost vzgojnega dela.

Za tovaršem Trevenom je govoril France Zvan, zastopnik zavoda za prosvetno pedagoško službo na Jesenicah. Omenil je naloge, ki stojijo v tem obdobju pred vzgojnimi institucijami in je obenem opozoril tudi na nekatere probleme, kakršni so se pojavili v preteklem letu. Poudaril je tudi nujnost po novih vzgojnih pripomočkih, kot so na primer vizualna učila.

Koroški Belci in v Zirovnici ne bodo mogli poučevati v tem letu nekaterih predmetov zaradi pomanjkanja učnih možnosti. Tovariš Caserman, je dejal, da bo nujno v prihodnje povečati obstoječe zmogljivosti z novogradnjami in s povečanjem nekaterih objektov. Ob koncu se je zahvalil vsem prisotnim za njihov trud, zlasti pa učiteljicam Kandučevi in Jegličevi za njuno dolgoletno in uspešno delo na žirovniški šoli. Zborovanju je sledil izlet na Planino pod Golico. Tu so se udeleženci pogovarjali o obravnavanih mnenjih in v tovariškem popoldnevu pričeli letošnje šolsko leto. Z

PRED PRICETKOM ŠOLSKEGA LETA

Sindikata železarskega izobraževalnega centra in sindikata jeseniških prosvetnih delavcev sta pred pričetkom šolskega leta organizirala za svoje člane prijetna izleta. Vzgojitelji mladih metalurških delavcev in tehnikov so se podali na Srednji vrh nad Martuljkom, osnovnošolski in gimnazijski vzgojitelji pa na dvo-dnevno krožno potovanje po Štajerski.

PRIJETNO S KORISTNIM

V teh dneh je DPD Svoboda Primskovo gostovala s peštrim kulturnim programom v Blagovici. Program je obsegal dva dela, prvi se je nanašal na 20-letnico vstaje, v drugem pa je nastopila folklorna skupina, novo ustanovljeni instrumentalni kvintet, ženski in moški pevski zbor. Moški zbor je tokrat nastopil prvič. Nastop je društvo združilo z izletom v Kamniško Bistrico in v arboretum pri Volčjem potoku.

Ocenili so dosedanja prizadevanja

Preteklo soboto je imelo DPD Svoboda Javornik - Koroška Bela letni občni zbor. To društvo je prvo v okraju, ki je na občnem zboru v tej sezoni ocenilo lanskoletno delo in si začrtalo smernice za prihodnje delovno obdobje. Društvo vključuje blizu 600 članov, od katerih je 280 aktivnih. Vsi ti delajo v 7 oddelkih. Kljub temu, da društvo nima lastnih prostorov, je eno najbolj delavnih na Gorenjskem, saj sta pevski zbor in godba na pihalu sodelovala na vseh proslavah in akademijah v domačem kraju, pa tudi na centralni proslavi 20-letnice vstaje na Poljanah nad Jesenicami. Pevski zbor pa je sodeloval tudi na centralni proslavi v Ljub-

ljani. Društvo vzorno skrbi, skupno s šolo, za vzgojo pevskega naraščanja v mladinskem pevskem zboru in tamburaškem orkestru. Društvo si že več let prizadeva, da bi dobilo svoj dom. V zadnjem letu je od teh prizadevanj že toliko napredovalo, da so potrjeni načrti, določena lokacija; zagotovljen je tudi del finančnih sredstev. Težave pa imajo z zemljiščem, vendar upajo, da bodo tudi to rešili. Računajo, da bodo lahko kmalu pričeli z gradnjo. Društvo ima temne slike s Svobodo Trbovlje II., s katero izmenjujejo razna gostovanja. Občnemu zboru so prisostvovali tudi zastopniki družbenih organizacij in predsednik jeseniške občine.

Prijetno čtivo

Kulturni, prosvetni in zgodovinski zavod »Borec« je v maju in juniju izdal dve številki mladinske revije »KURIRČEK«. Mladinska revija »Kurirček« si je po prvih dveh številkah pridobila velik krog bralcev in prijateljev. S svojo vsebino iz težkih, slavnih dni naše ljudske revolucije, z dogodki iz današnjih bojev, z zgodnjimi ljudstvom v svetu in njegovih pestrostih je navdušila otroke, starše in vzgojitelje. Pri naša jim prijetno čtivo za dom in šolo. Čeprav je namenjena otrokom od osmega do petnajstega leta, marsikdo starejši segel po njej. Številne pohvale dečkarskega, da je revija opravičila namen in pričakovanja izdajatelja.

V drugi polovici septembra bo izšla nova številka revije »Kurirček«. To bo prva številka novega tenka, ki bo obsegal deset števil. Novi letnik bo bralce razveselil z dvobarvnim tiskom in povečanim obsegom, s primernimi nagradami za reševalce križank, rebusov, slikovnih ugank in drugih zanimivosti. V reviji »Kurirček« bo vsakdo našel kaj zanimivega. Cena revije bo še naprej 60 dinarjev za izvod, celotna naročnina je 600 din. Poverjenika pa imajo za skupinska naročila 10 odstotkov popusta. Sole, pionirske organizacije, delovni kolektivi in posamezniki! Mladinska revija »Kurirček« je primerno darilo za vsakega otroka. Zato poskrbite, da bodo vsi otroci imeli naročeno svojo revijo »Kurirček«, ki jih bo vsak mesec razveselila z novo številko. Če hoče imeti celoten letnik revije, jo naročite čimprej na naslov: Uredništvo in uprava revije »Kurirček«, Ljubljana, Trg revolucije 1 - ali po telefonu na številko 22-736.

Mednarodni jubilejni šahovski veleturnir „Bled 61“ Razgiban ples figur

PRVO KOLO NEPOPOLNO, V DRUGEM PA FISCHER — TALJ 1:0 — PRISRČEN SPREJEM NOVEGA MLADINSKEGA PRVAKA BRUNA PARME — NESREČNI UDOVČIČ — ZA TURNIR ŽE V ZAČETKU VELIKO ZANIMANJE

Ceprav sta glavna sodnika veleturnirja dr. ing. Milana Vidmarja, še bolj pa gledalce, že v prvem kolu neprijetno presenetila z miroljubno delitvijo točke Gernek in Bertok kar v 17. potezi, pri polni šahovnici, je bilo kljub temu na ostalih šahovnicah precej vroče. Takšna ugotovitev velja tako za prvo kot tudi za drugo kolo, v katerem je poskrbel za presenečenje, če sploh lahko zapišemo, da je to presenečenje, mladi velemojster Bobby Fischer, ki je z odlično igro — žrivoval je dano in kasneje zanjo dobil dve trdnjavi in tri kmetiče! — »ukrotil« donedavnega svetovnega šahovskega šampiona Mihajla Talja.

Sovjetski velemojster je naredil napako že v šestih potezi (1). Fischer je to spretno izkoristil in Talja že v 12. potezi pripeljal v velike težave, medtem ko se je nekdanji svetovni prvak že v 18. potezi znašel v brezupnem položaju. Številni gledalci so razumljivo v ponedeljek popoldne prav zaradi tega spremljali te srečanje z največjim zanimanjem. Videlo pa se je, da se je Talj težko odločil za podpis k porazu na formulirju in zavlekel ta najtežji trenutek za vsakega šahista vse do 47. poteza, čeprav je bil konec jasan že vsaj 10 ali 15 potez prej. In ko je le demonstrator obesil na veliko šahovnico napis Fischer — Talj 1:0, je odjeknil v festivalski dvorani navdušen aplavz mlademu Bobbyju.

ZA UDOVČIČA 2X0

Vsektor je doslej najbolj neresno startal zagrebški mednarodni mojster Mijo Udovčić. V prvem kolu proti Dargi in v drugem proti Bisgulerju so skoraj vsi, sam pa še najbolj, pričakovali popoln uspeh. Vse pa se je obalcat v časovni stiski zasukalo za 180 stopinj. Prvič je Udovčić prekorščil čas, drugič pa v časovni stiski spregledal skoraj vse, kar je še ostalo na šahovnici! S tem pa se je »odrekel« tudi 10.000 dinarjem, saj prireditelj nagradi vsakega igralca, ki obovi celo točko s 5.000 dinarji. In ko je že beseda o denarju — nagradah — naj zapišemo še to. Prva nagrada na mednarodnem jubilejnem šahovskem veleturnirju Bled 61 je 1000 dolarjev in 500.000 dinarjev, druga 800 dolarjev in 400.000 din, tretja 600 dolarjev in 300.000 din, četrta 450 dolarjev in 200.000 din, peta 350 dolarjev in 130.000 din, šesta 250 dolarjev in 100.000 din, sedma 200 dolarjev in 80.000 din, osma 150 dolarjev in 60.000 din, deveta 100 dolarjev in 70.000 din in deseta 100 dolarjev ter 60.000 din.

Blejske sličice

Bobby ni več kavboj. Številni ljubitelji šaha so sicer pričakovali mladega in skoraj najvišjega osemnajsetletnega Bobbyja Fischera tudi tokrat v njegovih, pred časom, značilnih kavbojkih. Toda vsi so se uštehi. Na Bledu celo krožijo govorice, da ima Bobby tokrat s seboj kar sedemdeset elegantnih oblek. Kolikšna sprememba od njegovega zadnjega bivanja na Bledu (na turnirju kandidatur za svetovnega prvaka). In še nekaj. Ko je moral Bobby prvič na Bled, so mu morali premakniti pomagati z denarjem, sedaj pa ima Bobby sam na hranilni knjižici vloženo 25.000 dolarjev.

Škoda je tako lepe dvorane. Dr. ing. Milan Vidmar, glavni sodnik na turnirju, je bil slabo razporejen, ko je moral sprejeti remi med Bertokom in Gernekom že v 17. potezi. »Kdo pa bo gledal takšen šah? Mar ni škoda tako lepe in velike dvorane, če bo prazna, brez gledalcev, ki prav gotovo niso željni takšnih odločitev v partijah.«

Blejski pionir namesto Parme. Slavnostni otvoritvi, ki je bila v soboto zvečer, še niso prisostvovali vsi udeleženci turnirja. Manjkali so še Bisguler, Olafsson, Matanović in Parma. Medtem ko je namesto Matanovića zrebala njegova soproga, je za Parma potegnil listek s številko 3 eden izmed blejskih pionirjev.

BRUNO PARMA MEDNARODNI MOJSTER

Se z večjim navdušenjem pa so gledalci in udeleženci turnirja v ponedeljek popoldne pozdravili novega mladinskega svetovnega šahovskega prvaka Bruna Parmo, ko se je le-ta pojavil v veliki dvorani. Novega prvaka, ki je s tem osvojil tudi naslov mednarodnega mojstra, so toplo sprejeli že pred vhom v dvorano blejski pionirji, v dvorani pa je ta prijetna dolžnost pripadla v ime-nu Šahovske zveze Slovenije, Jugoslovanske šahovske zveze ter vseh jugoslovanskih šahistov najstarejšemu jugoslovanskemu udeležencu blejskega turnirja in sedanjemu državnemu prvaku dr. Petru Trifunoviću, ki je dejal: »Vsi se veselimo tvojega uspeha. Bruno, ti si Slovenec, toda iz srca ti čestitamo vsi Srbi, Hrvati, Bo-sanci, Makedonci in Črnogorci. Tvoj talent je potrjen in prepričan sem, da bo naša socialistična skupnost storila vse za tvoj nadaljnji napredek, razvoj in vzpon.

GLIGORIČ — FISCHER

(Kraljeva indijka)
Partija iz I. kola blejskega mednarodnega veleturnirja
1. de. Sf6, 2. c4, g6, 3. Sc3, Lg7, 4. e4, d5, 5. Sf3, 0-0, 6. Le2, e5, 7. 0-0, Sc6, 8. d5, Se7, 9. Se1, Sd7, 10. Sd3, f5, 11. e4, S: f5, 12. f3, Sf3, 13. Sd2, Sd4, 14. Sfe4, Sh3, 15. Lg5, Dd7, 16. g3, h6, 17. Le3, e5, 18. L: d4, ed, 19. Sg5, a6, 20. Sb: d5, d3, 21. D: d3, Ld4+, 22. Kg2, S: g3, 23. S: e3, S: e3, S: f1, 24. Sg6, Dc7, 25. T: f1, D: b6, 26. b4, D: b4, 27. Td1, Da3, 28. S: e5, D: e5, 29. D: g6+, Lg7, 30. T: b7, Dd4, 31. Ld3, Tf4, 32. Dc6+, Kh8, 33. Dg6 remi.

DARGA — UDOVČIČ

(Kraljeva indijka)
Partija iz I. kola blejskega mednarodnega veleturnirja
1. d4, Sf6, 2. e4, d5, 3. Sc3, Sbd7, 4. Sf3, g5, 5. e4, e5, 6. Le2, Lg7, 7. 0-0, 0-0, 8. Te1, c6, 9. Lf1, a5, 10. Td1, Te8, 11. d5, Sc5, 12. b3, ed, 13. cd, Ld7, 14. Sd2, Dc7, 15. a4, Tf8, 16. Sc4, Se8, 17. Le3, f5, 18. e7, g7, 19. Tcd, Sf6, 20. Sd6, Dd6, 21. Sb5, Lb5, 22. Lcd, Dd8, 23. Lb6, e4, 24. f3, Kh 8, 25. fe, S: e4, 26. T: e4, fe, 27. L: f3, D: f3, 28. d5, Td8, 29. d7, Df4, 30. Te4, Dc3+, 31. Khl, Lf6, 32. g3, Kg7, 33. Dg4+. Črni je prekorščil čas.

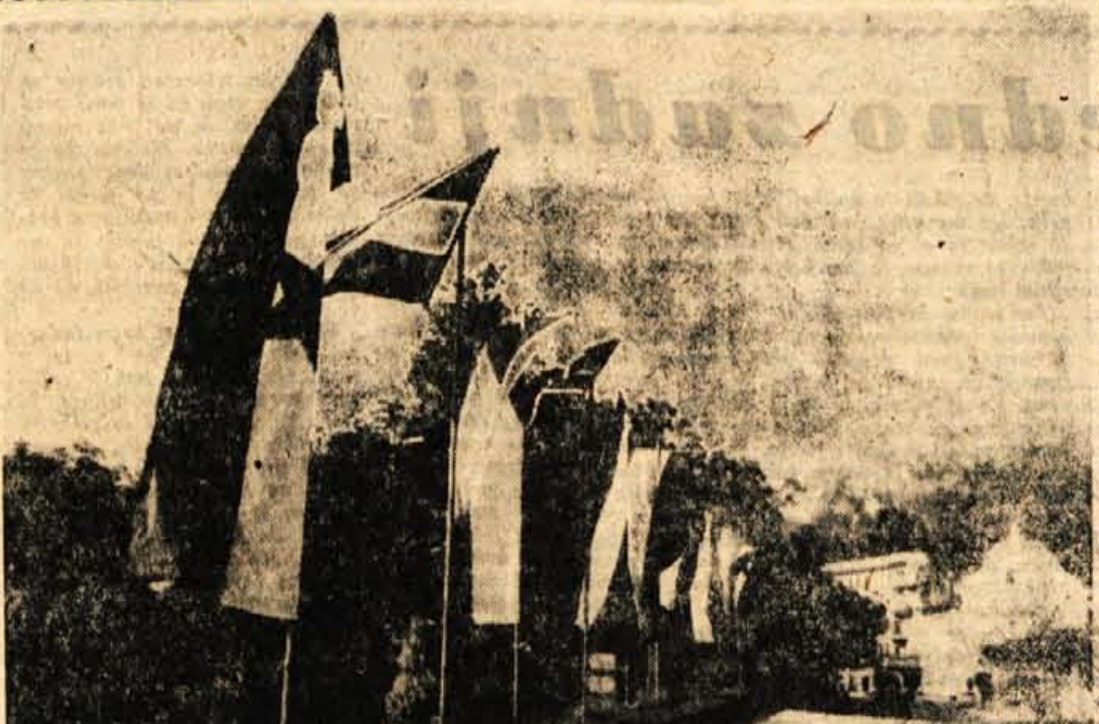
V ponedeljek je bilo največje zanimanje za njun dvoboj

Rezultati jubilejnega šahovskega veleturnirja

I. kolo: Gilgorič — Fischer remi, Donner — Petrosjan remi, Parma — Keres odloženo, Darga — Udovčić 1:0, Bisguler — dr. Trifunović remi, Gernek — Bertok remi, Pachman — Matanović odloženo, Portisch — Geller 0:1, Najdorf — Olafsson odloženo, Ivkov — Talj prekinjeno v slabšem položaju za belega.
II. kolo: Fischer — Talj 1:0, Olafsson — Ivkov remi, Geller — Najdorf remi, Matanović — Portisch remi, Bertok — Pachman prekinjeno, dr. Trifunović — Gernek 1:0, Udovčić — Bisguler 0:1, Keres — Darga remi, Petrosjan — Parma 1:0, Gilgorič — Donner remi.
Po II. kolu imajo po eno in pol točko Darga, Bisguler, Geller, dr. Trifunović, Petrosjan in Fischer.
V večeršnjem tretjem kolu so se srečali: Donner — Fischer, Parma — Gilgorič, Darga — Petrosjan, Bisguler — Keres, Gernek — Udovčić, Pachman — dr. Trifunović, Portisch — Bertok, Najdorf — Matanović, Ivkov — Geller in Talj — Olafsson. — Danes bodo igrali prekinjene in odložene partije, jutri pa je prost dan. V četrtem kolu, v petek 8. septembra, bodo igrali naslednji pari: Fischer — Olafsson, Geller — Talj, Matanović — Ivkov, Bertok — Najdorf, dr. Trifunović — Portisch, Udovčić — Pachman, Keres — Gernek, Petrosjan — Bisguler, Gilgorič — Darga in Donner — Parma.
Igralni čas je od 16. do 21. ure.

NOVOSTI

Nov leksikon — Zagrebško založniško podjetje »Informator« je v teh dneh založilo prvi jugoslovanski leksikon, ki obravnava gospodarska vprašanja. Leksikon vsebuje več kot 10 tisoč pojmov.
Komik v nekomični situaciji — Kakor poročajo, so znanega ameriškega komika Jimmyja Duranta medtem, ko je gledal televizijski spored, okradli tatovi. Cena ukradenih predmetov ni ravno majhna, okrog 20 tisoč dolarjev znaša.
Dokumental z avtomobilske ceste — V »Centru za izvenarmadno vzgojo« v Beogradu, so v dnevi konferenca odprli razstavo fotografij o delu mladine na avtomobilski cesti »Braitstva in enotnosti«.
Sodelovanje na kulturnem področju — Sekretar za prosveto in kulturo in prosveto ZIS, Krsto Crvenkovski, je pred dnevi sprejel ministra za prosveto Bolivije, Joseja Selama Velarda. Na razgovoru so razpravljali o sodelovanju obeh dežel na kulturnem področju.
Novi filmi podjetja »Zebra film« iz Rima — Pravkar snema omenjeno filmsko podjetje v Bačkem gradišču film »Stepa«. Eno izmed prvih vlog v filmu bo oblikovala Marina Vlady. Ta je bila prav v teh dneh v Bačkem gradišču na snemanju.
Film o Meštroviću — V Splitu so končali pravkar dokumentarni film o velikem jugoslovanskem kiparju Meštroviću.

MALI OGLASI

PRO DAM

2 kolesi, dirkalno in navadno, odlično ohranjeni, prodam. Ključna, Gorenjski tisk, Kranj 3467. Ugodno prodam dobro ohranjen kuhinjski kot - miza, 2 stola in zaboj za premog. Naslov v oglasnem oddelku 3521. Ugodno prodam šiviljski šivalni stroj, dobro ohranjen. Naslov v oglasnem oddelku 3531. Prodajam staro gašeno apno. Na Skali 4, Kranj 3532. Prodajam kompletno otroško posteljičico. Naslov v oglasnem oddelku 3533. Prodajam motorno kolo DKV 350 ccm, dobro ohranjeno. Ogled vsak dan na Polici 14. Naklo. Ivan Durič 3534. Prodajam kuhinjsko mizo. Naslov v oglasnem oddelku 3535. Prodajam motor Vespo 150 ccm, dobro ohranjen. Naslov v oglasnem oddelku 3536. Prodajam stopnice. Pot na Jošta 26, Kranj 3537. Prodajam ali zamenjam osebni avto Steuer v voznem stanju. V račun vžamem tudi moped. Visoko 60 3538. Prodajam violino. Naslov v oglasnem oddelku 3539. DKW 250 ccm, letnik 1955 s priklopcem ali brez, prodam po ugodni ceni. Senčur 289 3540. Prodajam dobro ohranjen Fiat 600. Naslov v oglasnem oddelku 3541. Prodajam ročni plešni stroj znamke Irena. Naslov v oglasnem oddelku 3542. Prodajam dvoje oken, notranja polkna, velikost 90/119. Sajovice Miha, Valjavčeva 6, Kranj 3515.

KUPIM

Kupim zazidljivo parcelo v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 3543.

OSTALO

Vsa tapingiška dela vam hitro, lepo in moderno izdela tapetnik Jože Lakner, Stražišče 3212. RAZPRODAJA! Valilnica v Naktem razprodaja zaradi preobremenjenosti vzrejalnice, po zelo nizki ceni, plemenske piške vsak dan v vzrejalnici na Pivki 10, KZ Naklo 3527. Nisem plačnik za moja moža Ivana Soletiča, žena Greti Soletič 3544. Dne 3. septembra sem ob 21. uri izgubil aktovko s fotoaparatom na cesti St. Loka - Kranj, na odseku med Sv. Duhom in Sr. Bitnjem. Prosim poštenega najditelja, naj jo proti nagradi vrne na naslov v oglasnem oddelku 3545. V našem bi dala delavnice za čevljarstvo ali kako drugo obrt. Cena in pogoji po dogovoru. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod -NP-45- 3544. Zamenjam suho, zračno, veliko dvosobno stanovanje s pritliklavami v zgradbi Narodne banke v Radovljici, Gorenjska cesta 16, za enako v Kranju. Ogled stanovanja je možen vsak dan dopoldan. Palavestrič 3547.

DPD Svoboda Primskovo prireja ob začetku sezone plesni tečaj, ki bo vsak četrtek ob 19. uri v veliki dvorani Zadrufnega doma. Tečaj bo trajal 12 večerov z venčkom. Začetek tečaja 14. septembra ob 19. uri. Vljudno vabljeni 3548.

Po službi grem pomagati v kmetijstvo ali drugam za hrano in stanovanje. Pavla Kokal, Kidričeva 7, Kranj 3549.

Iškema pridno in samostojno natakarico. Nastop službe s 15. septembrom. Naslov v oglasnem oddelku 3550.

V nedeljo, 3. septembra, sem izgubil od Podbrezja do Bleda denarček od motorja. Prosim vrniti proti nagradi na ime Jože Keršič, tovarna »Sava«, Kranj.

Garaja na Primskovem, v bližini Senčurske ceste, dam v najem. Naslov v oglasnem oddelku 3551.

KINO

Jesenice »RADIO«: 7. in 8. septembra francoski film MAIGRE POSTAVLJA PAST.

Jesenice »PLAVZ«: 7. in 8. septembra amer. barvni film LJUBEZEN EDDY DUCHINA.

Žirovnica: 6. septembra italijanski francoski film ZDRAVNIK IN MAZAC.

Dovje: 7. septembra italijanski francoski film ZDRAVNIK IN MAZAC.

Kropa: 7. septembra italijanski film KARIBIJNE NOCI ob 20. uri.

Radovljica: 6. septembra italijanski film VOLARE ob 18. in 20. uri; 7. septembra ameriški glasbeni film GIGI ob 20. uri.

Duplica: 5. in 6. septembra angleški barvni film UREZI NJENO IME S PONOSOM ob 18. uri; dne 5. in 6. septembra pa ob 20. uri.

Kranj »CENTER«: 6. septembra italijanski glasbeni film POTUJEMO V SAN REMO ob 16., 18. in 20. uri, ter matineja istega filma ob 10. uri; 7. in 8. septembra ameriški barvni film NEKATERI SO PRITEKLI ob 16., 18. in 20. uri, ter matineja istega filma ob 10. uri.

Kranj »STORZIC«: 6. septembra zapadno nemški film DANES SE ZENI MOJ MOZ ob 16., 18. in 20. uri, ter matineja istega filma ob 10. uri; 7. septembra ameriški film DVANAJST JEZNIH MOZ ob 16., 18. in 20. uri, ter matineja istega filma ob 10. uri.

Letni kino »PARTIZAN«: 6. in 7. septembra angleški film POPLAVE STRAHU ob 19.30 uri; 8. septembra italijanski glasbeni film POTUJEMO V SAN REMO ob 19.30 uri.

Stražišče »SVOBODA«: 6. septembra ameriški film DVANAJST JEZNIH MOZ ob 16. in 20. uri.

Z obiska v »Kranjskih opekarnah« Zaloge opeke naraščajo 700 TISOČ KOSOV OPEKE ČAKA NA KUPCE

Prav gotovo sodi med najpomembnejši gradbeni materiali - opeka. Nekaj let nazaj in še vse do letošnjega maja, je bilo na Gorenjskem zaradi številnih gradenj, po opeki precejšnje povpraševanje. Gorenjske opekarnice niso uspeli izdelati toliko opeke, kot so jo gradbena podjetja potrebovala. Privatiniki sploh niso prišli na vrsto. Pomagali so si na ta ali oni način. Nekateri so jo izdelovali kar sami doma. - Precejšnjo vrzel s tovrstnim gradbenim materialom je zapopolnilo splošno gradbeno podjetje »Projekt« iz Kranja, ko je začelo lani izdelovati žilindrico opeko in je zato nabavilo dva posebna stro-

GOSPODARSKE VESTI

Obisk Jugoslovancev v tujih državah. V letošnjih prvih šestih mesecih je odpotovalo v tujino nad 118.000 naših državljanov ali skoraj 40 tisoč več kot lani. Kazalo, da se bo število Jugoslovancev, ki bodo letos potovali v tuje države, prvič povzpelo nad 200 tisoč. Se vedno je več posameznih potovanj kot pa kolektivnih izletov. Tako je do konca junija letos kolektivno potovalo v druge države okoli 24.500, posamezno pa skoraj 90 tisoč državljanov.

Posvet gozdarskih strokovnjakov. Vsako leto se v eni izmed evropskih držav zberejo k delovnemu posvetu gozdarski strokovnjaki. Letos so se sestanku izbrali Jugoslovanci; pretekli teden so v Rogški Slatini zaključili tridnevno posvetovanje o izkoriščanju gozdov. Posvetovanja so se udeležili strokovnjaki iz Norveške, Švedske, Svice, Avstrije, Nemčije, Bolgarije in Jugoslavije. Na sestanku so proučevali nove načine eksploatacije gozdov, razvoj tovrstne mehanizacije in napredek v gozdarstvu sploh.

Jugoslovanski razstavljavec na sejmu v Damasku. Na osmem mednarodnem sejmu v Damasku, ki so ga odprli 25. avgusta, sodeluje med razstavljavci iz 20 držav tudi 75 jugoslovanskih podjetij, ki prikazujejo izdelke približno 230 naših proizvodnih podjetij. Naša podjetja razstavljajo v novo zgrajenem reprezentativnem jugoslovanskem paviljonu s površino 1300 kvadratnih metrov, ki ga štejejo med največje paviljone na sejmu.

V Tiskanini napredujejo

V minulem mesecu so pričeli v predilnici tekstilne tovarne Tiskanina v Kranju s proizvodnjo česane oziroma polčesane preje. Z zanimanjem in zadovoljstvom so la pomembni dogodki sprejela posebno predice in pristokovalke izmene »B«. Predenje česanke je prijetnejše od mikanke, in to zaradi manjšega števila pretgov in pa zaradi čistih razmer na stroju samem, ker česanka ne tvori v tekišni meri v ozračju plavajočega svizla, kot je to običajno pri proizvodnji mikane preje. S to česano prejo predejo zaenkrat na treh strojih. Sedaj bo treba skrbeti le še za to, da bo izdelava čimprej, predenje pa s čimbolj enakovredno.

Za podjetje je proizvodnja česane pomembna tako v ekonomskem, kakor tudi v proizvodnem pogledu, saj bodo s to proizvodnjo lahko pokrili potrebo lastne tkalnice, ali pa česano prejo prodajali in za nadomestilo kupovali številke tistih prej, ki so potrebne za njihove proizvode. Zlasti pa se odpirajo s to proizvodnjo možnosti izdelovanja finejših proizvodov, ki jih bo v prihodnosti trg prav gotovo zahteval.

ke. Največji odjemalci »Kranjskih opekarn« so Kranjsko gradbeno podjetje, potem »Tehnik« iz Skofje Loke, »Projekt« iz Kranja, »Gorenje« iz Radovljice, »Sava« z Jesenic in »Gradiš« z Jesenic. Nekaj opeke so prodali tudi drugim gradbenim podjetjem izven okraja, in sicer »Pionirju« v Novem mestu in še nekaterim ljubljanskim gradbenim podjetjem. Zaradi nekaterih gospodarskih ukrepov, ki so zavirali gradbeno dejavnost, so v zadnjih treh mesecih začele zaloge opeke v »Kranjskih opekarnah« iz dneva v dan naraščati. Trenutno imajo na zalogi okoli 700.000 kosov opeke. Sedaj izdelujejo samo polno opeko, ker je proizvodnja te opeke nekoliko počasnejša.

V »Kranjskih opekarnah« razmišljajo, kako bi oddali odvisne zaloge opeke. Povedali so nam, da so se že pozanimali pri nekaterih gradbenih podjetjih izven kranjskega okraja, kamor bodo prodali opeko. Računajo pa, da se bo stanje v oktobru bistveno izboljšalo in da bo potem tekla proizvodnja vseh vnt opeke normalno. V »Kranjskih opekarnah« tudi menijo, da so letošnje zaloge opeke povsem normalne pojav in da nimajo bojazni, da je ne bi prodali. Podobne zaloge, kot so nam povedali, se skoraj v vseh opekarnah naberejo vsakih pet do šest let. Leta 1955 so se srečali z enakim problemom.

Prihodnje leto bodo nedvomno potrebovali po opečnih izdelkih narasle in jih bodo samo v kranjskem okraju gradbena podjetja potrebovala okoli 20 do 22 milijonov kosov. Prav zaradi tega bodo še ta mesec odprli nov obrat opekarnice v Stražišču z vsami sodobnimi napravami in z letno zmogljivostjo 8 milijonov kosov različne opeke. Zmogljivost decandnega obrata pa je bila le 2 milijona kosov opeke letno. M. Z.

Naročnikom Glasa

Te dni smo po pošti razposlali položnice za pobiranje naročnine za Glas za čas od 1. maja do 31. decembra 1961, t. j. za 8, in ne samo za 4 mesece, kot smo to delali lani. Ta ukrep je bil potreben zaradi občutnega povišanja pristojbine, ki jo moramo plačati za vsako položnico. Prosimo naročnike, da to z razumevanjem upoštevajo, in pismonoži že ob prvem obisku poravnajo naročnino. Kolikor predvidevate, da boste zaradi službe ali drugih opravil ob obisku pismonože odsotni, prosimo, da denar izročite prijatelju ali sosedu, kjer bi ga pismonoža lahko dobil. S tem se bomo izognili nepotrebnemu zavlačevanju pa tudi stroškom, ki zaradi tega nastajajo.

Uprava Glasa

DELAVNICE TEHNIŠKE TEKSTILNE SOLE V KRANJU

razpisujejo prosta mesta 2 tkalskih mojstrov Osebni prejemki po Pravilniku. Pismene ali ustne ponudbe sprejemamo do zasedbe razpisanih mest.

»ALMIRA« Alpska modna industrija Radovljica, sprejme

STENODAKTILOGRAFSKO I. razreda Plača po dogovoru. Nastop službe možen takoj. Ponudbe poslati na upravo podjetja.

Če bi prišlo do požara

Dne 13. avgusta je komandant Okrajne gasilske zveze za Gorenjsko Janez Gros pregledoval gasilske centre in vodne razmere na tem območju.

Posebno slabe vodne razmere ima Dobrava - Vintgar; vodni bazen sicer obstaja, a je samo do polovice napoljen. Hidrant v novem naselju Dobrava niso niti označili niti nimajo minimalnega pritiska. Preizkušnja enega od hidrantov je bila ob 12. uri, toda izkazalo se je, da v njem vode ni. Vaščani so povedali, da od 11. do 12. ure in od 21. do 5. ure jutraj vode sploh ni; niti pri hidrantu niti pri odjemalcih vode.

Zelo slabe vodne razmere so tudi v Zabreznici, Smokuču in Korški Beli. Najslabše stanje je prav gotovo na Suhi, v Predceljah in Miaki. Prav gotovo je še mnogo vasi, kjer so slabe vodne razmere in ni bazenov, toda o tem bodo spregovorili vaščani na svojih sestankih.

Te ugotovitve po vsiljuje še eno misel: s čim bi na področjih, kjer so ugotovili skromne vodne zaloge, gasili, če bi prišlo do požara? Morda bi le kazalo poskušati za ustrezne vodne razmere.

Nesreče

IZGUBIL JE OBLAST NAD VOLANOM

V nedeljo, 3. septembra ob 12.45, je na odseku I. reda Podbrezje-Počevac prišlo do nenavadne prometne nesreče. Voznik osebnega avtomobila dr. F. Z. je zaradi pred ob poči vozečega tovornjaka ustavil vozilo in nekaj časa počakal. Nato je hitro pritisnil na plin in v hipu izgubil oblast nad vozom. S prodnjimi kolesi je zadel v občestni smernik, kakor ga je zanese v skalo. Pri nesreči se je huje poškodovala voznikova žena F. Z., tako da so jo morali takoj prepeljati v jeseniško bolnišnico.

ODSTRANJEVANJE RAZBITIN

Kranjski poškodni gasilci imajo polne roke dela z odstranjevanjem razbitin, ki ostajajo na cesti kot posledica prometnih nesreč. Tako so v soboto, 2. septembra, reševali v Gobovcih, na cesti I. reda Kranj - Bled osebni avtomobil Fiat 600, št. LJ 52-97. Delo gasilske enote je zelo oteženo, saj za tako delo ni primernih tehničnih naprav. Zato se dogaja, da se razbitine avtomobilov šele po daljšem času odstranjujejo, in še to na zelo primitivni način. V. M.

SPET POZAR V OKREVALISČU NA JEZERSKEM

Jezerko, 1. septembra - V soboto ob 15.30 je v okrevališču na Jezerskem že drugič v zadnjih dveh letih izbruhnil požar; zadnji je bil 29. novembra 1960. Požar so pogasili člani Ljudske milice na Jezerskem in pacienti okrevališča. V obeh primerih je bila vzrok požaru krušna peč, ki ni pravilno grajena, prav tako tudi dimnik ne ustreza. Zadnji požar je bil sicer malenkosten, vendar bi se prav lahko zgodilo, da se požar ponovi, če bo peč ostala v takem stanju.

POZAR V DUPLJAH

Zgornje Duplje, 3. septembra - Ob 18.50 je izbruhnil požar na gošpodarskem postopju Mirka Terana. Zgorela je strojna konstrukcija ter krma za živino. Do požara je prišlo zaradi neustrezne električne napeljave; Instanek je namreč uporabljal telefonsko žico namesto električne. Škoda cenijo na približno 2 milijona dinarjev.

PRAVNI NASVETI

H. M., Jesenice Vprašanje: Sprašujete, ali se lahko s stanovanjskimi bopli plača zavarovalnina hiše?

Odgovor: V skladu s predpisi sme upravičene razpolagati s stanovanjskimi boni pred pretekom izplačilnega roka samo v primerih, ki so posebej določeni. Zavarovanja hiše ni mogoče plačati z boni. Lahko pa izkoristite stanovanjske bone za plačevanje dohodnine od stavb, za odplačevanje posojila, ki ste ga najeli za hišo, za položitev predplačila na stanovanjske pravice in za plačilo deleža, če zidate ali popravljate hišo oziroma stanovanje s posojilom iz občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš.

Kadar uporabite bone za kakšno od naštetih plačil ga morate uporabiti za celotni znesek, na katerega se glasi, ker za različne ne boste dobili novega bona in ne gotovine.

S. M., Naklo Vprašanje: Delovno razmerje ste prekinali na podlagi vaše odpovedi. Vprašujete, ali imate pravico do denarnega nadomestila, ker ste bili kot delavec zaposleni v tovarni?

Odgovor: V vašem primeru delavec praviloma nima pravice do denarnega nadomestila. Do tega denarnega nadomestila pa bi bili kljub temu upravičeni, čeprav je delovno razmerje prenehalo po sporazumu, ali na podlagi vaše odpovedi, v primeru, če je do sporazuma ali odpovedi prišlo: zaradi prenehanja zakonca, ali zaradi prenehanja iz zdravstvenih razlogov na podlagi izvida zdrav-

nika javne zdravstvene službe, ali pa zaradi tega, ker gospodarska organizacija ni izpolnila obveznosti iz delovnega razmerja.

R. T., Senčur Vprašanje: Pred približno pol-drugim letom ste plačali stroške prevoza v bolnišnico, čeprav ste bili zdravstveno zavarovani. Ker ste kasneje zvedeli, da bi lahko zahtevali vrnitev stroškov prevoza od Zaveda za socialno zavarovanje, vas zanima, ali boste z za-

hlevkom povračila prevoznih stroškov še uspeli?

Odgovor: Po 77. členu Zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev se lahko povračilo zahtevajo le v enem letu po njihovi zapadlosti. Kot dan zapadlosti zahtev se vzame dan, ko je zavarovana oseba plačala stroške, za katere ji gre povračilo.

S svojimi zahtevkom torej ne boste uspeli, zaradi zastaranja.

Corry Ford Vedno zadnji

Nezgode v naši nadzvočni dobi hotela, če pešči in koliko, če se so večje, kot si mislimo. Danes gre vse tako hitro, da je človeku potrebno kar dvakrat več časa, da oravi neko delo. Če želimo telefonirati iz Amerike v Evropo, dobimo zvezo kot bi trenil z očmi, toda če hočemo telefonirati prijatelju v sosednjo ulico, čakamo na zvezo po več ur ali čakamo kar celo dopoldne. Reaktivno letalo vas prenese s kraja na kraj sveta hitreje, kot boste dobili priljago pri izhodu z letališča.

Kadar koli kupujem vozni listek - naletni na nekoga, ki se nasloni na okence in na dolgo in široko razpravlja z blagajnikom; o tem, kje je preživel Luskij dopust, kolikokrat mora premenjati vlak, koliko ima od postaje do hotela, če pešči in koliko, če se pelje, kje vse vlak stoji dalj kot 15 minut in ali se lahko posluži jedilnega vagona, če ima karto za daljši spalni vagon.

Jaz stojim in potrpežljivo čakam ter medtem opazujem, kako se vrste pred drugimi okenci zmanjšujejo, vrsta za menoj pa raste. Ko je potnik, ki se je bil naslonil na okence, dobil vsa potrebna, počasi izvleče cigareto, jo previdno prižge in potem ponovno pridne blagajniku ter končno plača. Sedaj sem jaz na vrsti, kupim karto in izstopim na peron, kjer zveem, da je moj vlak odpeljal pred 25 minutami.

Podoben stvari se mi dogajajo tudi, kadar plačujem račun v banki. Nedolgo tega sem hotel plačati račun za elektriko. Čakal sem 50 minut, ker je neka plavalica pred menoj plačala šest računov za telefon, dva mesečna obroka za posojilo, za sebe in za tri prijatelje iz pisarne. Nato je vprašala, koliko velja telefonski razgovor med New Orleansom in Rimom, če je mogoče poslati telegram s 63 besedami v Honolulu, in če ima popust pri telegramu, ker gre za čestitko.

Ko sem prišel na vrsto - je utrljavec zaprl okence in izobejal napis: »Prosim, prestopite k drugemu okencu - sedaj je čas kosila.«

Ko sem prišel na vrsto - je utrljavec zaprl okence in izobejal napis: »Prosim, prestopite k drugemu okencu - sedaj je čas kosila.«

Ko sem prišel na vrsto - je utrljavec zaprl okence in izobejal napis: »Prosim, prestopite k drugemu okencu - sedaj je čas kosila.«

Ko sem prišel na vrsto - je utrljavec zaprl okence in izobejal napis: »Prosim, prestopite k drugemu okencu - sedaj je čas kosila.«

Ko sem prišel na vrsto - je utrljavec zaprl okence in izobejal napis: »Prosim, prestopite k drugemu okencu - sedaj je čas kosila.«

Ko sem prišel na vrsto - je utrljavec zaprl okence in izobejal napis: »Prosim, prestopite k drugemu okencu - sedaj je čas kosila.«

PROFESIONALNI VOHUNI

Nadzorovanje poslovnih ljudi v Ameriki

Več kot 10 tisoč Amerikancev iz dneva v dan pri delu in na potovanju opazuje eden »velikih bratov«. Velika podjetja najemajo vse več poklicnih vohunov, privatnih detektivov in tajnih agentov. Ti agenti imajo samo eno nalogo: maskirani kot »kolegi« morajo povsod vohuniti in potem pisati poročila o uslužbenih podjetjih.

To nenavadno, vendar v praksi že precej običajno kontrolo življenja Amerikancev odkriva v skrbno dokumentiranih reportaži ugledni newyorški list »Wallstreet Journal«. Vohune — v polepševalnem žargonu menadžerjev imenovane »zamaškirani zbiratelji podatkov« — nastavijo kot uslužbence ali delavce v podjetjih. Tam sledijo svojim kolegom na vsakem koraku. Opazujejo, če generalni zaetopnik gre v kavarno, namesto, da bi iskal kupce, in s telekamekami s sosednjih hiš slikajo pisarniške prostore ali delo pri vskladiščenju. »Mnoge naših strank« je izjavil direktor neke vohunske agenture s 1700 uslužbenci, »potrebujejo usluge prav tako kot usluge kakšne zavarovalnice.«

Menadžer neke druge agenture, ki oskrbuje 500 velikih podjetij v vohuni, je izjavil: »Vse kaže, da

se uporaba tajnih agentov v poklicnem življenju vse bolj širi.« Taksi agenti prijavijo prodajalce, ki ukrade pol kilograma masla prav tako hitro, kot direktorja, ki prodaja konstrukcijske načrte konkurenčnemu podjetju. Posnemajo na magnetofonski trak raz-

govore o šefih, vohiljajo v privatnih pisarnih knjižnicah in poročajo o »damah«, ki jih je prokurist spoznal na službeni poti.

Po zelo točni ocenitvi »delajmanaj 3000 poklicnih vohunov po tovarnah, trgovinah in pisarnah Združenih držav.

Stavka carinikov

Francoski turisti, ki se v zadnjih dneh utrjujejo vračajo z dopustov v svojo domovino, doživljajo na obmejnih prehodih kaj nenavadno dobrodošlico; zveza francoskih carinikov — nezadovoljna z delovnimi pogoji — je organizirala nenavadno stavko. Pri tem carinikom ne more nihče očitati zanemarjanja dolžnosti, kajti svojo nalogo — po dogovoru s svojo zvezo — vršijo s podvojen natančnostjo. Potne liste in carinske dokumente vsakega posameznega avtomobila prav natančno pregledajo; prtljajnike morajo potniki odpirati, izvleči iz njih kovčke in jih po nepotrebnem odnesti na carinarnico.

Tako se na nekaterih večjih obmejnih prehodih zbirajo tisoči motoriziranih Francozov in v dolgih kolonah čakajo, da pridejo na vrsto pri carinskem pregledu. Družine, ki so imele pred seboj v načrtu še dolgo pot, so morale svoje načrte menjati, ker so se carinske formalnosti zavlekle za več ur. Na mejni pri Baslu je morala policijska enota urejevati promet. Kljub temu so se čakajoči avtomobilisti hudo jezili in s trobljenjem ter drugimi sredstvi protestirali proti francoski carini. Prav to pa je želelo vodstvo stavke.

Istčasno so namreč v Zenevi lahko avtomobilisti brez kontrole prestopili mejo; tam so si namreč cariniki izmislili prav nasproten postopek: čeprav so bili na svojih delovnih mestih, se prav nič niso zanimali za potnike na cesti.

Cariniki upajo, da bodo tako prišli državo, da ugodijo njihovim zahtevam.

Edini način

Znani francoski pisatelj, slikar, filmski režiser in kritik Cocteau si je pred dnevi privoščil kaj nenavadnega luksusa: dal si je napraviti trajno endulacijo. Ker se je zgodilo to na Azurni obali — ne ostane nič skrivno — so se za Cocteaujev podvig kmalu pozanimali novinarji. Hudomušni Cocteau jim je povedal, da je trajna endulacija bila edini način, da spravi svojo »divjo glavo« v red.

Azija proizvaja največ filmov

Po neki pred kratkim objavljeni statistiki znaša število v letu 1960 po vsem svetu izdelanih filmov 2950. To pomeni, da se je število filmov v primeru z letom 1950 povečalo skoraj za tisoč. Samo v Evropi so posneli v letu 1960 več kot 900 filmov, od katerih je bilo 100 v koprodukciji. Italija je posnela največ filmov — 170; Francija 133, Velika Britanija 123, Sovjetska zveza 120, Zahodna Nemčija 106, Turčija 104, Vzhodna Nemčija 27, Avstrija 19, Jugoslavija 17, Madžarska 15, Švedska 15, Danska 14, Finska 14.

V Afriki je bila filmska produkcija majhna z izjemo ZAR, ki je posnela 50 filmov. Na vsem ameriškem kontinentu so posneli 360 filmov, medtem ko se je Azija s 1500 posnetimi filmi povzpela na vrh lestvice svetovne produkcije. V Aziji je vodilna Japonska s 310 posnetimi filmi.

DOKUMENTI! DOKUMENTI! DOKUMENTI!
IVAN JAN

CANKARJEVCI

V začetku decembra so se v Poljanski dolini pri Kocjanovih v Bukovščici sestali Stane Žagar, Lojze Kebe, Jože Gregorčič, Maks Krmelj ter aktivisti iz Medvod, Skofje Loke in iz obeh dolin. Tedaj je Žagar, ki se je vrnil iz Ljubljane, kjer je dobil navodila, povedal, da ima vstaja tu namen, da bi po Titovem načrtu dvignili k orožju vso Gorenjsko. Nemci so namreč pripravljali nova preseljevanja, kar je bilo poleg ostalega, treba preprečiti. Rečeno je bilo tudi, da se bo Cankarjev bataljon premestil v Poljansko dolino in tam razvil še širšo aktivnost. Pri nekaterih nemških enotah, kot so bili Luksemburžani, je bilo glede Hitlerjevih postopkov opaziti nezadovoljstvo, in čeprav je Glavno poveljstvo partizanskih enot sodilo, da je v tem času na Gorenjskem okoli 10.000 Nemcev, so cenili, da so tla za razvoj vstaje ugodna, predvsem pa, da je množičen upor potreben. Navodilo za vstajo je bilo napisano z mlekom, ki ga je Žagar takoj, ko ga je prebral, sežgal.

Se preden pa je Cankarjev bataljon zapustil Mohorja, je doživel še en spopad.

V začetku decembra je zapadel nov sneg. Že prej so bile številne sledi, kajti bataljon ni miroval. Razen tega so cankarjevci preživeli tam dva meseca. Zato so najzanesljivejši kmetje takoj, ko je zapadel sneg, zvožili in shodili poti ter sekali drva. Tako so bile sledi čisto zmešane in Nemci bi jih težko odkrili. Ko pa je zapadel nov sneg, so pohiteli. Na Mohor je prišlo okoli 200 Nemcev. Spopad je bil neizbežen. Nekaj Nemcev (6) je padlo, ostali pa so bili poginani v beg.

Po tem spopadu se je tudi nekaj partizanskih novincev razbežalo.

Bataljon je bil že tako namenjen drugam, konkretno v Poljansko dolino. Zato se je drugi dan odpravil na pot. Tedaj je štela enota 72 moč.

9. decembra zvečer se je pričel premik. Toda — tudi ta ni minil brez praske, ki sicer ni bila huda, vendar značilna za tisti čas, kajti dokazovala je, da so bili Nemci tam okoli budni na vsakem koraku. Na polju med Selcami in Dolenjo vasjo, kjer so hoteli prečkati cesto, so naleteli na nemško patroljo. Z bataljonom je bil vol iz kropskega farovža, živa rezerva, ki je že enkrat ušel nožu in je tedaj vlekkel za seboj sani, natovorne s hrano in s šotorskimi krili. Cankarjevci so usekali po nemški patrolji s tremi mitraljezi. Pri tem sta bila dva »stražmojstra« zaščitna ali »schutzpolicej« ranjena. Preostali so se do jutra skrili v neki hlev, vendar so Nemci tako lahko ugibali, da se je bataljon preselil drugam.

3. NAJIMENITNEJŠA AKCIJA DOTLEJ

Pot z Mohorja je bila dolga, a zaradi snega in tovorov na hrbtih tudi hudo naporna. Na Stripnik, majhno vas, so prigazili naslednji dan, ko se je svitalo. Tu so predanili in prenočili. Ze popoldne, 11. decembra, so zvedeli, da se po dolini Luše bliža precej močna kolona Nemcev. Razumljivo je bilo, da so naglo pospravili in se umaknili v bližnji gozdiček. A Nemci so se zgubili neznano kam in dan je minil brez posebnosti. Štab se je zdaj odločil, da bodo krenili naprej. Tako so proti večeru prišli v Rovte pod cesto, ki pelje na Blegoš. Utaborili so se pri kmetu Debeljaku, pripravljeni na vse. To je bilo moč sklepati po nesezutihčevljih, ki jih tudi med spanjem niso sezuli, tudi ostala oprema in orožje sta bila pri rokah.

Noč je potekla mirno. Tako je prišel tisti 12. december. Jutro je bilo spokojno. Tudi patrolje, ki so se vrnile, niso zvedele nič posebnega. To, da so prejšnji dan videli nekatere nemško kolono, ni bilo nič posebnega. Da bi se vrnili proti Skofji Loki, o tem nihče izmed domačinov ni vedel nič povedati.

DOKUMENTI! DOKUMENTI! DOKUMENTI!

Naivnost pa taka

To se je pripetilo Rusku, ameriškega državne sekretarja za zunanje zadeve, ko se je vračal v Ameriko po sestanku z Adenauerjem. Reaktivec, s katerim je prišel v Pariz, je imel dva izhoda. Rusk je izstopil pri zadnjih vratih, istočasno pa je pri prednjih vratih vstopil ameriški ambasador v Parizu general Gayvon, da bi ga pozdravil. Nekdo je Rusku namignil, da se ambasador nahaja v avionu, drugi pa so am-

basadorju povedali, da je Rusk že izstopil. General je hitro stopil ven, ameriški državnik pa se je prav tako hitro vrnil v avion. Tako sta se zopet zgrešila. Pravijo, da se je to ponovilo nekajkrat, dokler se nista srečala.

Neki francoski novinar, ki je videl ves komičen prizor, je menil, da je to najbolj naivna diplomatska igra v zadnjih petdesetih letih.

Tragedija v Averzi

Vest, da je topovska granata ubila osem otrok v majhnem italijanskem mestu Averzi, je razburila italijansko javnost. Otroci se namreč niso igrali z granato iz radovednosti, pač pa je bil njihov »poklic« zbiranje granat. Precej prebivalcev revnega mesteca se ukvarja z iskanjem granat in bomb, da bi dobili iz njih eksploziv in ga prodali.

Granato je našel 13-letni deček nekega na polju, jo prinesel domov

na dvorišče, in jo pričel razstavljati. Otroci njega so se kmalu zbrali okoli. Nenadoma je odjeknila močna eksplozija, da so se zdrobile šipe na sosednjih hišah. Ko so pritekli ljudje, so bili pričča grozljivemu prizoru. Na tlaku so ležala s krvjo obilita trupla petih dečkov, medtem ko od treh ni bilo niti sledu, ker jih je eksplozija popolnoma raztrgala. Ubila je bil tudi neka starica, ki je sedela pred vrati.

V Velenju izkopljejo vsak dan 8500 ton premoga. Rudarji velenjskega rudnika so dosegli v juliju povprečno dnevno proizvodnjo nad 8500 ton premoga. To je do sedaj največji uspeh znanega rudnika lignita.

Nadaljnja merinizacija ovac v Makedoniji. V Makedoniji bodo letos merinizirali 500 tisoč domačih ovac. Na kmetijskih posestvih in združnih organizacijah bodo merinizirali vse ovce. Od leta 1948, ko so začeli z merinizacijo, so v Makedoniji merinizirali več kot 2 milijona ovac.

NESREČA OTROK V LIGNANU

Na obali mesta Lignano, blizu prostora za taborjenje se je pripetila huda tragedija. Ko je 400 otrok nekega italijanskega otroškega doma istočasno steklo v vodo, se je na nekem globokem mestu pričelo potapljanje okoli 30 deklic. Stevilni kopalci so bili priče neverjetni paniki italijanskih vzgojiteljev. Samo odločnemu posredovanju nekaterih turistov se mnogi otroci lahko zahvalijo za rešitev. Kljub temu pa so štiri potegnili iz vode že mrtve.

Za jopico in krilo na zgornji sliki ne bi mogli reči, da sta zadnji krik mode, ker smo take komplete že nosile. Pa zaradi tega ne bomo v takem oblačilu nič manj moderno obličene

Tale komplet je pa seveda le za posebne priliko

Hans Werner Richter

POBRAŽENI

»Imate s seboj dinamične naboje in lopate?« je vprašal Habemann.
»Vse.« je dejal Bejjerke.
Zavili so s ceste proti vrhovom.
Slišali so Buschmanna, ki je govoril Habemannu: »Zasedli bomo hribovje ob desni in levi strani ceste. Braniti moramo prelaz.«
Sprejeli so z gora zrla v široko dolino, ki se je razprostirala vse od ozorja proti jugu. Nad oddaljeno nižino se sijala polna in svečla luna.
Buschmann je šel z njimi in jim kazal mesta v skalab, ki jih je bilo treba mitirati.
»Odihi boste prav na vrh.« je dejal Bejjerkeju in Guehlerju.
Vapeli so se skoraj prav na vrh gorskega hriba. Buschmann se je ustavil na majhni skalnati izboklini.
»Tukaj.« je dejal. »Od tod je moč streljati na vse strani.«
Pod izboklino je padlo pobočje strmo proti dolini. Globoko spodaj je bilo videti cesto, ki se je v ovinkih spuščala navzdol.
»Od tod lahko obvladate cesto.«
»Prijetneje bi se počutil za gorami.« je zamrmral Guehler.
»Jaz tudi.« je dejal Grundmann.
»Miniral bomo jutri zjutraj. Dovolj časa imate, da se lahko dobro vkopljete.«
Buschmann je odšel navzdol po pobočju.
»Kazhili se bomo.« je dejal Bejjerke.

17 Legli so na trda tla in zaspali. Guehler je ležal na hrbtu in štul kamenje, ki ga je šuščalo v križ. V obraz mu je sijala polna luna. Skalni vrhovi so tigo stali v lužni svetlobi.
»Svinjarija!« je dejal Grundmann, ki je ležal nad Guehlerjem.
Guehler je zadrževal. Polem je zaslišal kotanje nje kamenja in spodsrijanje okovanih škornjev po skalah.
»Preplah!« je dejal nekdo, ki je močno sklonjen opazoval pečine.
»Ta je znozel.« je dejal Grundmann.
»Naprej, naglo pripravite se. V desetih minutah morate biti vsi spodaj pri avtomobilih. Vse stvari vzemite s seboj!«
Vzeli so lopate, strojnice in naboje ter se spustili po pobočju.
»Kakor mezi.« je dejal Bejjerke.
Na cesti so našli avtomobile.
»Clovek.« je dejal Filuseh Habemannu, »v j vaš posrani preplah!«
»Američani so se izkrcali za nami na zahodni obali.«
»Drži svoj gobec, Filuseh!« je dejal Habemann. Avtomobile so obrabali na ozki cesti. Podčastniki in vozniki so preklinjali.
»Naprej, naprej.« je dejal Buschmann, »pohitite! Motike, strojnice in lopate so zmetali na avtomobile.«
»Brez hrupa!« je vpil Buschmann.
»Sam pa kriči, kakor da je na kasarnskem dvorišču.« je dejal Guehler.
Zavili so se v ožje, se stisnili drug poleg drugega in zaspali.
Avtomobili so vozili navzdol po hribu. Pred jutrom so se spet pripeljali do obale.
»O Američanih ni ne duha ne sluha.« je dejal Bejjerke.
»Niš drugega, samo mučenje ljudi.« je znova pričel Filuseh. Nenadoma se je nad njimi pojavilo nekaj lovskih letal. Postakali so z avtomobilov in

polegli v jarek zraven ceste. Lovska letala so streljala po avtomobilih.
»Clovek.« je dejal Bejjerke. »tile pa lepo bljavajo.«
Sledili so na cesto. Voznik njihovega avtomobila je visel prek odprtega okna.
»Kaj/ pa je s temle?« je dejal Filuseh.
»Konec!« je dejal Bejjerke.
Z voznikovega čela je tekel majhen curek krvi. Sneli so ga s sedeža in ga položili v jarek. Lovska letala so se vrnila. Dostojansveno, kakor velike lastovke, so krožila nad posušeni koruzni polji.
»Pokazali nam bodo vse našo branjarijo!« je vzkliknil Bejjerke.
Sledili so čez travnike in pustili avtomobile, kjer so obstali.
Pred njim je bežal krivonogi Buschmann.
Pričeli so do neke hiše sredi polj in se zasoplihani ustavili za zidom.
»Pa!« je dejal Buschmann.
Lovska letala so nenehno krožila nad njimi. Bejjerke je stopil v hišo in se vrnil z loncem, v katerem je bila na pol skušana kokoš.
»Glejte.« je dejal, »pravkar sem jo kupil.«
Šli so v kuhinjo, postavili lonec spot na oganjšče in posedli okrog mize.
»Naj kar streljajo.« je dejal Bejjerke.
Nad hišo so leteli težki bombniki. Zelo visoko so hiteeli proti severu. Lovska letala so letela tik nad stirehimi in streljala na avtomobile po cesti.
»Vse bodo posvinjali.« je dejal Filuseh.
Kazdelih so si kokoš. Vsakdo je vzrl svoj kos in ga obral.
»Nekam trda je.« je dejal Guehler.
»Da.« je dejal Filuseh, »trda kakor opanek.«
Na cesti je vse utihnilo.
Odihi so k avtomobilom, ki so prazni stali na sončni cesti.
Prišel je nizki in debeli Breutzmann in preszel njihov avtomobil. Na koruznem polju so izkopali plitvo jamo in položili vanjo voznika. Potem so jo naglo zasuli s peskom.

»Naprej.« je vpil s ceste Buschmann, »pohitite!« Pripeljali so se do obale in se ustavili v nekem gozdu.
»Američanov ni.« je dejal Filuseh.
»Morda bodo še prišli.« je odvrnil Habemann. Vse noč so ležali v gozdu in čakali. Zjutraj so odšli z Buschmannom vzdolž ceste. Prišli so do neke kmetije in se v njej nastanili. Kmetija je bila prazna in zapuščenca. Samo v hlevu so našli nekaj nedoraslih piščancev.
Piščance so pričeli po hlevu in bežali prek dvo-rišča. Buschmann v razpeti srcaji je tekal za njimi. Napodili so piščance nazaj v hlev in zaprti vrata. Potem so pričeli na dvorišču kuhati. Dopoldne so jim pridelili italijanske prostovoljce iz fašistične milice.
Grundmann in Guehler sta ležala na slamni, ki sta jo pripravila za noč.
Zraven njiju je ležal eden prostovoljcev. Guehler je dejal:
»Čemu nisi ostal doma?«
»Italija je velika.« je dejal oni. »Italija bo zmagala.«
»Ne, ne.« je dejal Guehler.
»Italija več kulture od vseh.«
»Ni ravno tako videti.« je dejal Grundmann.
»O, Italija stara kultura in vsa velika mesta, Firence, Milano, Benetke, Rim.«
»Pa mi?« je dejal Grundmann.
»Vi samo Berlin, Francija samo Pariz, siromašne dežele.«
»Kaj pa je z Mussolinijem?« je vprašal Guehler.
»O, Mussolini velik clovek, on bo zmagal.«
»Se vedno?« je dejal Guehler.
Pristopil je Filuseh in dejal:
»Po kavo moraš.«
»Jaz?« je dejal prostovoljec. »Jaz splah ne ili po kavo.«
»Naprej!« je dejal Filuseh.
»Jaz nikakor prinesli kavo.«
Filuseh ga je sunil in dejal: »Naprej, naglo!« Prostovoljec je vstal in udaril Filuseha.

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

MLADI PLANINCI PO STEZAH PARTIZANSKE JELOVICE

Planinska zveza Slovenije organizira vsako leto mladinski orientacijski pohod za Milovanovičev memorial. Letos bo ta pohod v nedeljo, 10. septembra, na Jelovici s startom na Lipniški planini. Na Jelovici bodo poskrbeli za planinski tabor, kjer bodo planinci lahko tudi prenočevali. Pravico do telmovanja imajo člani mladinskih klubov Planinskih društev Slovenije, člani Zveze tabornikov in Počitniške zveze Slovenije. Planinsko društvo Bled, ki je iniciator tega pohoda, vabi vse prebivalce Gorenjske, da se udeležijo tega edinstvenega slavlja in si hkrati ogledajo spomenike NOB. Dostop na Lipniško planino je možen tudi z motornimi vozili, in sicer preko Rotvarice in Martinčka ali pa skozi Poljansko dolino. Planinske poti bodo markirane.

Zakaj dvotirnost?

Znano je, da je bila pred dobrim letom ustanovljena v Kranju Okrajna zveza za telesno vzgojo, ki naj bi združevala razen Partizana tudi vse ostale športne panoge na Gorenjskem. Namen ustanovitve je bil tudi v tem, da bi še bolj poživili telesno kulturo v kranjskem okraju. Toda, kot je razvidno iz dosedanjega dela tega najvišjega telesnovzgojnega organa v kranjskem okraju, je to v bistvu nadaljevanje bivše organizacije Okrajne zveze Partizan, medtem ko se za ostale športne panoge ta zveza praktično sploh ne briga; skratka, do nekaterih njej podrejenih odborov ima vodstvo OZTV prav mačehovski odnos.

Res, da je letos nekoliko težje s finančnimi sredstvi, vendar bi se dalo kljub temu skrajano, normalno delati v vseh odborih Okrajne zveze, če ne bi z vso usodo gorenjske telesne kulture razpolagal en človek, ki mu je bora malo do tega, kako delajo razen Partizana ostali odbori športnih

panog, za katere skoraj vedno ni denarja, za partizanske organizacije pa vedno.

Številni amaterski gorenjski športniki in telesnovzgojni delavci se res čudijo temu, kako je mogla Okrajna zveza organizirati v Kopru več tečajev za orodno telovadbo, razen tega pa se je skupnega treninga udeležilo več telovadcev in telovadk, medtem ko za ostale športne odbore ni denarja niti za funkcionalne izdatke, za normalno delo.

Pa še to, kar najbolj boli telesnovzgojne funkcionarje. Vodstvo OZTV ima tudi po drugi strani zelo slab odnos do dejavnosti posameznih odborov, saj kljub mnogim vabilom in ustnim

urgencam ni na seji nobenega zastopnika Okrajne zveze. Kot primer navajamo zadnji dogodek.

Junija je na primer Odbor za roketni skičal skupno sejo s predsedniki Okrajne zveze, kjer naj bi razpravljali o razvoju rokometu v naslednjih dveh letih na Gorenjskem. Zeleni se, da bi temu sestanku prisostvoval tudi predstavnik OZTV Kranj. Kljub obljubi pa se ni nihče odzval niti kasneje oravčičil. Preteklo sredo je isti odbor spet skičal podoben posvet, vendar se je zgodilo enako kot junija. Da bi zanesljivo prišli na to sejo zastopnik Okrajne zveze, je član IO RZS, tovariš Pelevoč, dan poprej telefončno vprašal tehničnega sekretarja OZTV tovariša Vednova, če bi kolo prišel. Tehničar sekretar OZTV je obljubil, da se bo osebno udeležil seje z nekaterimi člani predsedstva. Iz Ljubljane sta prišla dva zastopnika, od OZTV pa ni bilo nikogar. Pri nas se vprašujemo, ali res ni v vodstvu Okrajne zveze človeka, ki bi utegnil priti vsaj enkrat letno na sestanek njej podrejenega odbora? Ali se res nihče ne ustraši, če v oči pogledati in povedati resnico? Eno vzklikator drži, da v sedanjih Okrajnih zvezah za telesno vzgojo v Kranju ni nekaj v redu.

Ko smo se razgovarjali z nekaterimi športnimi delavci v ostalih športnih odborih OZTV, smo med drugim zvedeli, da imajo celo uslužbenec Okrajne zveze dokaj čuden odnos do amaterskih športnih delavcev.

Vsi, ki jim je pri srcu razvoj telesne kulture na Gorenjskem, so razočarani nad delom Okrajne zveze za telesno vzgojo. Z željo si, da bi ta okrajni športni forum res dobil v teletni kulturi tisto vlogo, ki mu pripada. To se pravi, da ne bo OZTV podpirala samo eno vrsto športne dejavnosti, marveč da bi spoštovala vse športne panoge enako. Zavedati se moramo tudi, da smo na Gorenjskem vsi eno, in da ni več dvotirnosti v naši teletni kulturi.

Pozabljeno prijateljstvo

Srečal sem se z Janezom; z dobričino, ki ni kadil in tudi ni pil alkoholičnih pijak. Rad je poslušal vselej štorije in se dekletom plaho nasmihal. Ta večer je bil tako vesel, da je prelomil z abstinenco in se pridružil naši družbi, kjer smo uganili večših tudi prenekatero okroglo. Da bi se kdo ne izmuznil pripovedovanju, smo žrebali. "Janez je na vrsti!" je zadonel v zboru. "Saj veste, da ne znam govoriti," se je branil. "Daš rajši za deset litrov črnine?" "Ne, to pa ne!" je zagrabil varčni Janez. "Govoril bom." Ampak nekaj rešnega bom povedal.

"V gimnaziji sem imel sošolca - no, nekateri ga poznate -, ki je bil po svoji prirodnosti nekje v sredini - vem pa, in tudi drugi vedo, da je v matematiki precej šepal; prav pri tem predmetu sem mu precej pomagal, da je srečno privozil do konca. Oba sva maturirala. Oba sva tudi hkrati dobila službo v isti tovarni.

Njemu se je sreča kmalu nasmehnila, meni pa je obrnila hrbe. Prijatelj Peter je brez prišel v oddelke, kjer je šef potreboval pomoč. V kraiknem je postal pomembna oseba. Kar je on delal, je bilo vse zelo važno in prebrčkal je druge, da je v podjetju nenadomestljiv. Hodil je takorekoč po zraku. "Jaz pa sem imel precej manj pomembno mesto v drugem oddelku. Leto so tekla. On je bil podšef s svojim oddelkom, jaz pa sem se vedno tical za isto mizo kot prvi dan. Tudi najini dohodki so se razlikovali. Lepega dne se je moj prijatelj in sošolec vpisal na univerzo kot izredni študent. "Izredna marljivost, so trdili vsi. Tisti pa, ki so ga dobro poznali, so vedeli, da vso snov predtudi v dopoldanskem času v tovarni, delo pa prepušča svojim podrejenim.

"Pa mu ni nihče gledal po prste?" je nekdo vprašal. "Kdo neki? S šefom sta bila prijatelja. Imela sta vsak svojo sobo. Podrejeni so vedeli za ta študij - pa kdo bi drezal v to. Vidite, tako je Peter študiral, jaz pa sem guli vedno isti stol. Peter je postal šef. Bil sem premečen v njegov oddelke. Spomnil se me je, sem si mislil. Prijatelja se je spomnil... Ej, Janez, zdaj si mi na korju! Petet ve, da si marljiv in očrte glave. Ni pozabil, da si mu pomagal preganjati matematiko v gimnaziji..." "Preklemanstvo sem radoveden, kako se je odrezal," je menil Miha. "Takoj vam povem. - Vsek se predstavi šefu - no, tako tudi jaz. Prešerno sem odprl vrata in že od daleč zaklical: Zdravo, Peter... Cestitam k diplomil Kaj, Peter, ali ni čudno, kje se spet srečava. V gimnaziji skupaj, zdaj spet skupaj... - Upam, da ti bom v pomoč. Ali se še spominjaš, kako sva. - Obraz se mu je pomračil. Tovariš Janez - je dejal - prošim govornica poslovnost. Želim, da ne omenjaš starih stvari in da ne pozabljaš, da sem tvoj predetojnik. In še nekaj: ne tika me vpričo drugih!" "Onemel sem. Kaj pa prijateljstvo, Peter? sem komaj izdaval. "Pozabi! Zdaj sem za vse šef z diplomu v žepu! Debelo sem ga gledal in nisem mogel verjeti. Opazil je to in je dodal: "Tega ne moreš razumeti." "Medjuš bi ga po nosu, domišljajeva domišljajeva," je planil najbližji poslušalec. "In ti, kaj si mu odgovoril?" "Zelo sem bil razburjen - najbrž sem grdo zaklel. Zalo-pntul sem vrata in takoj odšel v posebno zaradi premostitve na staro delovno mesto, kjer so me ob vrtni v začetku spraševali, zakaj sem odšel od Petra. "Zaradi prijateljstva, tovariš! Zaradi prijateljstva..."

Kranjčani!

V teh dneh so končale mladinske delovne brigade, ki so bile sestavljene v precejšnji meri iz srednješolske mladine, zaradi bližnjega začetka šole, delo na Centralnem športnem parku v Kranju. Kljub velikim uspehom, ki so bili doseženi, je treba do jesenskega deževja končati še nekatera nujna dela, da ne bi že zimo propadalo, kar je bilo v zadnjih dveh letih z velikim trudom ustvarjeno. Zato se obračamo k vsem prebivalcem Kranja in okolice, k mladinskim in sindikalnim organizacijam, da pripomorejo s prostovoljnimi delom za ureditev teh nujnih stvari. Športni park, ki ga je v teh dveh letih gradila mladina, bo služil vsem nam in našim otrokom, in prav zato je še toliko pomembnejše, da se dela dokončajo. Dela, ki jih je treba še izgotoviti, niso težka. Vsakdo, ki je voljan s svojim delom pomagati, lahko pride vsako popoldne na gradbišče za kranjskim kopališčem. Ob letnem kinu »Partizan« stoji lesena lopa, kjer je shranjeno orodje, ki si ga lahko izposodiš. Na gradbišču vam bodo strokovnjaki obrazložili vsa dela. Treba je presejati humus in ga nasuti na pripravljeno podlago.

SPORTNO DRUŠTVO »TRIGLAV«

Bežni vtisi z republiškega taborniškega mnogoboja

Srečanje v platnem mestecu

Od 13. do 27. avgusta je bil na Dobelem rtiču pri Ankaru republiški taborniški mnogoboj. Tabornike so tekmovali v pesavljanju šotorov, signalizaciji in orientacijskem teku. Tekmovanja se je udeležila tudi ekipa iz Kranja, ki se je uvrstila na četrto mesto. O vtiših kranjske ekipe s tega tekmoovanja nam je napisal krajsi sestavek tabornik Joža Sirkovič.

Kranjsko ekipo smo sestavljali: Švrk, Miro, Zmazek, Raca in Jaz. Naš vodnik je bil Hinc. Iz Kranja smo odpotovali z vlakom do Divače, naprej pa z avtobusom do bolnišnice v Valdolini. Med potjo smo se kratkočasili tako, da smo rpepevali taborniške pesmi. Pot od bolnišnice do našega tabornišča smo prepeščili. Najprej smo se odpočili, potem smo polnili slamnice. Bilo je zelo vroče, zato je marsikdo odtrgal kroglice ali kar ves venček grozdja in ga oketvaj pojedel. To pa lastniku vinograda, ki nas je skrivaj opazoval, seveda ni bilo všeč in se je pritožil v štabu. Vsa stvar se je končala tako, da je starišina tabora tovaršica Tončka zapisala v svoje uradne listine osemnajst grešnikov, čakaajočih na kazni. - Nato smo postavili tabor. Proti večeru smo uredili še kuhinjo in po dopolni večerji smo trdno zaspati, čeprav se nas je po šest stiskalo na štirih slamnicah. Ze naslednje jutro smo takoj po zajtrku tekmovali v signalizaciji in postavljanju šotorov. Postavljanje šotora nam ni šlo preveč dobro od rok in smo ga postavljali približno dve minuti. Sicer pa boljšega rezultata nismo pričakovali, ker doma nismo imeli šotora, da bi trenirali. - Popoldne smo se nekateri odpeljali v Koper, kjer smo si ogledali doževo palačo, muzej in stari del mesta. Pošteno smo se najedli fig, ki so bile tu zelo poceni. Naslednji dan je bil na vrsti orientacijski tek. Tekli smo približno pol ure. S kompasom smo določali smeri, spoznati smo morali razne potne znake. Ob poti so bile nameščene štiri kontrole. Po našem tekmovalju smo opazovali še tek starejših tabornikov. Popoldne smo se lahko kopali, po večerji pa smo se udeležili tabornivelemljstrov, štirje mednarodni nega ognja. Program je bil zelo pester, nastopal pa je tudi naš Joža kot »oča s Kranja«, in v čisti kranjsčini povedal nekaj okroglih. Prihodnje jutro smo podrlj tabor, okoli devetih pa so nam na zboru slovesno podelili nagrade, prehodne pokale in diplome. Prvo mesto si je priboril Koper, drugo Ljubljana, tretje Novo mesto in četrto mesto Kranj. Kmalu po zboru smo se začeli odpravljati vsak proti svojemu domu.

Ko smo ga vprašali, kje je preživel svoj dopust, nam je povedal, da je bila Istra v glavnem njegova »domovina«. - In kaj je bilo tam najlepše samo ga vprašali? "Morje, sonce, barva in cena evička (150 do 220 dinarjev liter) in seveda, seveda, marsikaj bi bilo še lepo, če ne bi imel a sebnaj moje zveste Marjane..." Je pripovedoval Bodičar a brepeničim vzdihovanjem. Potem pa je nadaljeval: "Vsekakor pa mi bo najbolj ostal v spominu Novi grad in tamkajšnji hotel Trst. Zjutraj okrog 8. ure sva šla tja na zajtrk. Usedla sva se v restavracijo, kjer so bile vse mize že pripravljene za zajtrk. le gostov se ni bilo. Sama sva se usedla v velik restavracijski prostor, od koder pa naju je prvi natakar pregnal, češ da za bova imela srečo, sicer pa bova morala ostati brez zajtrka... In ko je prišel prvi natakar, nam je kratio in malo rekli: "zajtrka tu ne serviramo." Ta je pa lepa sem si mislil, in če Marjana ne bi bila Marjana, bi tisto jutro res ostala brez zajtrka. Spustila se je v boj za zajtrk - in zmagala." - Sedaj ko si spet doma, si verjetno že pozabil na ta dogodok? "Verjetno bi ga nikdar ne pozabil, če ne bi bil v nedeljo na nogometni tekmi v Kranju, in sicer med trbovelskim Rudarjem in Triglavom. Sedelna Deberleta, ki je vodil to srečanje, res ne bom nikdar rezabil. Mojzeks, tako bi ga, da bi imel res »dobar let... Sodelavec v naši športni rubriki so mu dali kar prav, skupaj pa so prišli do zaključka, da se tudi Triglavanom obetajo boljši časi. n. n.

Trener Polde Sotelišek nam je dejal: "Po več letih so bila letna priprave najboljše, kar je precejšnja zasluga samih igralnik, ki so se resno lotile dela. V prvi ekipi bodo prišle v postve naslednje igralke: Mila Udovč (vratar), Meri Kelman, Franeka Jankovič, Anka in Majda Ankele, Ivanka in Marija Tolar, Zdenka Kristan, Olga Rajgelj, Nataša Česnik in Tatjana Meček." Na vprašanje, kakšno mesto bo zasedla Mladost ob koncu tevenstva, so pesamezne igralke dejale: Kapitan Meri Kelman: "Ce bomo tako pridno trenirale, kot smo zadnje tri tedne, bomo zanesljivo ostale v ligi." Vratarica Mira Udovč: "Lahko bomo prve ali zadnje; vse je odvisno, kako bomo prihajale na trening." Franeka Jankovič: "Lahko računamo na dobro uvrstitev." Anka Ankele: "Prvi bo letos tisti, ki bo imel največ sreče. Bortle se bomo za čimboljše mesto." Majda Ankele: "Želim si predvsem to, da bi igralke redno prihajale na trening, in uspeh ne bo izostal." Marija Tolar: "Pridružujem se mnenju Majde." Zdenka Kristan: "Upam, da smo dovolj dobro pripravljene za naslednji start." Olga Rajgelj: "Naša ekipa je zelo perspektivna in je zmožna mnogo večjih uspehov, kot jih dosegajo." Ivanka Tolar: Računam na dober plasman v republiški ligi.

Mladi igralci tenisa kranjskega Triglava

Prvenstvo Kranja v tenisu

Pri pionirjih zmagala Žnidar in Rokl

Kranj, 5. septembra - Na obeh začasnih teniških igriščih TK Triglav se odvijajo od minule sobote dokaj zanimive borbe za naslove kranjskih prvakov. Nastopa več kot trideset članov kluba, predvsem pionirji in mladinci. Tekmovanja pionirjev so že zaključena. V skupini do 14. leta je zanesljivo zmagal Leopold Žnidar, v skupini do 12. leta pa Ljubo Rokl. Nastopajoči so pokazali precej znanja in borbenosti. Odlična igra najboljših in precejšnje številu nastopajočih obetajo, da se utegne razviti Kranj po dograditvi novih teniških igrišč na športnem štadijonu za kopališčem v enega najmočnejših teniških centrov v Jugoslaviji.

V skupini pionirjev do 14. leta starosti je nastopilo 12 tekmovalcev, varovancev neumornega kranjskega športnega delavca in teniškega veterana Arturja Žnidarja. - V četrtfinalu so dosegli zmagovalci naslednje izide: Žnidar L. - Žun 6:0, 6:0, Anzele - Zdešar M. 6:3, 6:2, Kompare - Žnidar B. 6:5, 6:4, Rokl - Zdešar M. 6:0, 6:0. - Vo finalu se zmagovalci obračunali med seboj takole: Žnidar L. - Anzele 6:0, 6:1 in Rokl - Kompare 6:0, 6:0. - V finalu je Žnidar L. premagal Rokla s 6:0, 6:1. - Končni vrstni red: Žnidar L., Rokl, Anzele, Kompare, Zdešar M., Žnidar B., Zdešar B., Žun, Medved itd.

konkurenci, kjer so se spoprijeli med seboj predetojnik starejše generacije in mladi nadarjeni igralci. - V sredo, 6. septembra, bodo na sporedu polfinalni dvoboji, v četrtek, 7. septembra popoldne pa bo finale.

Rokometni komentar

Samo rokometišče Mladosti

V nedeljo je bilo odigrano prvo kolo v republiški rokometni ligi za moške. Pomlajena ekipa kranjske Mladosti je klonila pred ekipo iz Krškega z rezultatom 17:10. Prav tako drugi gorenjski predstavnik v republiški rokometni ligi, Partizan iz Trzica, ni prenesel iz Ajdovščine nobenega izkupčka. Domača ekipa ga je porazila z dokaj visokim rezultatom 36:15. Nasprotno od moških pa 22 so rokometišče kranjske Mladosti pokazale v precej lepši luči, v pokalnih tekmi v četrtfinalu so premagale dobro ekipo Crncinija z rezultatom 10:8, in se skupaj z Dravo, Slovonom in Svobodo uvrstile v polfinalne tekmovalje. Prihodnje nedeljo, 10. septembra, bodo šli v boj za točko tudi gorenjski ligisti, kjer jih bo sodelovalo v ligi 9, in sicer Borac, Jakra, Sava in Mladost II iz Kranja, Storič z Golnika, Tržič II, Dupljo, Krize in Radovljica, ki prvič sodeluje v gorenjskem rokometnem prvenstvu.

NAŠ RAZGOVOR

DOPUST - „ADIJO“!

Mi v uredništvu smo že težko pričakovali našega sodelavca, bralec »Glas« pa verjetno še bolj. Za kakšno osebo gre, vam je povedala že naša »fotografija«. Bodičar se je spet oglašil v našem uredništvu po daljšem molku, ki mu ga pa ne smemo zametiti, saj ima tudi on vse pravice do letnega dopusta. S seboj je prinesel tudi daljši prispevek, za katerega pa je danes, žaj, zmanjkalo prostora. - Objavili pa bomo nekaj zanimivosti, ki smo jih zvedeli v razgovoru z njim. Ko smo ga vprašali, kje je preživel svoj dopust, nam je po-

vedal, da je bila Istra v glavnem njegova »domovina«. - In kaj je bilo tam najlepše samo ga vprašali? "Morje, sonce, barva in cena evička (150 do 220 dinarjev liter) in seveda, seveda, marsikaj bi bilo še lepo, če ne bi imel a sebnaj moje zveste Marjane..." Je pripovedoval Bodičar a brepeničim vzdihovanjem. Potem pa je nadaljeval: "Vsekakor pa mi bo najbolj ostal v spominu Novi grad in tamkajšnji hotel Trst. Zjutraj okrog 8. ure sva šla tja na zajtrk. Usedla sva se v restavracijo, kjer so bile vse mize že pripravljene za zajtrk. le gostov se ni bilo. Sama sva se usedla v velik restavracijski prostor, od koder pa naju je prvi natakar pregnal, češ da za bova imela srečo, sicer pa bova morala ostati brez zajtrka... In ko je prišel prvi natakar, nam je kratio in malo rekli: "zajtrka tu ne serviramo." Ta je pa lepa sem si mislil, in če Marjana ne bi bila Marjana, bi tisto jutro res ostala brez zajtrka. Spustila se je v boj za zajtrk - in zmagala." - Sedaj ko si spet doma, si verjetno že pozabil na ta dogodok? "Verjetno bi ga nikdar ne pozabil, če ne bi bil v nedeljo na nogometni tekmi v Kranju, in sicer med trbovelskim Rudarjem in Triglavom. Sedelna Deberleta, ki je vodil to srečanje, res ne bom nikdar rezabil. Mojzeks, tako bi ga, da bi imel res »dobar let... Sodelavec v naši športni rubriki so mu dali kar prav, skupaj pa so prišli do zaključka, da se tudi Triglavanom obetajo boljši časi. n. n.

našu ni prostora, temveč samo za njihove goste - tuje! Usedla sva se na vri. Morda